

D E C I Z I E

15 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Constantin Alerguș
Ghenadie Nicolaev
Tatiana Răducanu

examinînd recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Străisteanu
Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la
constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei
și repararea prejudiciului moral,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012, prin care
acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

La 02 iulie 2012 Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerul Finanțelor al RM cu privire la constatarea faptului încălcării
dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 07 noiembrie 2011
a depus o acțiune civilă în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 la Curtea de Apel
Chișinău către Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral cauzat
prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei din 30
octombrie 2008.

La data de 02 aprilie 2012 a depus supliment la acțiunea civilă din 07
noiembrie 2011, în care a indicat că conform art. 186 CPC RM instanța de judecată
este în drept să judece cauza în lipsa reprezentantului Ministerului Finanțelor care
a fost înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată și în lipsa raportului
(referinței), dacă pârâtul nu dorește sau nu a prezentat în termenul stabilit de lege
referința.

La data de 27 iunie 2012 a depus cerere în baza art. 4 alin. (4) al Legii nr. 87
din 21 aprilie 2011 și art. 192 CPC RM către Președintele Curții de Apel Chișinău,
prin care a solicitat emiterea unei încheieri judecătorești cu privire la obligarea
judecătorului E. Clim să emită un act procedural, stabilind un anumit termen
pentru accelerarea procedurii.

Cererea din 27 iunie 2012 nu a fost examinată, încheierea judecătorească nu a fost emisă, iar judecarea cauzei a fost amânată pentru data de 01 octombrie 2012, peste un an de zile de la depunerea acțiunii civile.

Așadar, acțiunea civilă depusă la data de 07 noiembrie 2011 se judecă de către instanța de apel timp de 9 (nouă) luni, cu încălcarea gravă a art. 4 alin. (4) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 care prevede că cauza civilă în prima instanță se judecă în termen de 3 luni.

Menționează reclamantul că conform prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, nerespectarea legislației naționale determină o încălcare a Convenției Europene, ca rezultat, de către instanțele judecătorești ale Republicii Moldova i-a fost încălcat grav dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din data de 07 noiembrie 2011, din care considerente a solicitat adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care să fie constatat faptul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei din data de 07 noiembrie 2011, încasarea din bugetul statului prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul său cu titlu de prejudiciul moral a sumei de 30 000 lei, cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din data de 07 noiembrie 2011.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012 acțiunea a fost respinsă.

Străisteanu Gheorghe a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a fost invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, indicând că concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat. În acest sens, recurentul menționează că în dispozitivul hotărârii primei instanțe este indicat dreptul de recurs de 2 luni și nu de 20 zile, astfel, lipsindu-l de dreptul la un recurs efectiv.

Prin recurs suplimentar din 30 ianuarie 2013 recurentul a invocat că prima instanță a examinat prezenta pricina cu încălcarea prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și normelor de drept procedural.

Intimatul Ministerul Finanțelor, prin referință, a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

S-a stabilit că la 02 iulie 2012 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu

privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei depuse la 07 noiembrie 2011, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei din data de 07 noiembrie 2011, încasarea din bugetul statului prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul său cu titlu de prejudiciul moral a sumei de 30 000 lei, cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din data de 07 noiembrie 2011.

Materialele dosarului atestă că la 07 noiembrie 2011 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei din 30 octombrie 2008.

La 02 aprilie 2012 Gheorghe Străisteanu a depus în adresa Curții de Apel Chișinău un supliment la acțiunea civilă din 07 noiembrie 2011, în care a indicat că conform art. 186 CPC, instanța de judecată este în drept să judece cauza în lipsa reprezentantului Ministerului Finanțelor care a fost înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată și în lipsa raportului (referinței) dacă pârîtul nu dorește sau nu a prezentat în termenul stabilit de lege referința.

La 27 iunie 2012 Gheorghe Străisteanu a depus în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere, prin care a solicitat emiterea unei încheieri judecătorești cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cauzei.

Invocă reclamantul că cererea sa din 27 iunie 2012 nu a fost examinată, încheierea judecătorească nu a fost emisă, iar judecarea cauzei a fost amânată pentru data de 01 octombrie 2012, astfel cauza se judecă în prima instanță timp de 9 luni, fiind încălcat art. 4 al. (4) Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede că cauza civilă în prima instanță se judecă în termen de 3 luni.

Astfel, Gheorghe Străisteanu consideră că prima instanță a încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei privind încălcarea termenului rezonabil, iar tergiversarea examinării cauzei, după reclamant, se datorează exclusiv comportamentului reprezentantului Ministerului Finanțelor, care nu s-a prezentat la ședințele de judecată și nu a prezentat raportul, precum și comportamentul judecătorului care a ignorat prevederile legii procedurale și nu a emis încheiere prin care să stabilească un anumit termen pentru prezentarea referinței de către pârît, în caz contrar să judece pricina în lipsa referinței și nu a emis nici o încheiere privind accelerarea examinării cauzei.

Astfel, în acțiune reclamantul face referire la calitatea procesului și nu aduce careva argumente și dovezi care ar motiva tergiversarea cauzei.

Conform art. 1 alin.(1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, iar al.(2) stabilește că aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se face

prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.2 al.(1) al legii menționate, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, s-a instituit un mecanism național de recuperare a prejudiciului material și moral persoanelor fizice și juridice drept consecință al întârzierilor imputabile autorităților judiciare. Prin urmare, obiect al legii menționate îl constituie termenul și nu calitatea procedurii, așa cum este expus în acțiune.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că prima instanță corect a concluzionat că nu este temei de a considera încălcat termenul rezonabil la judecarea cauzei civile a lui Gheorghe Străisteanu privind încălcarea termenului rezonabil la judecarea acțiunii civile intentată la 07 noiembrie 2011.

Nu pot fi considerate drept temeinice afirmațiile recurentului, precum că s-a încălcat termenul rezonabil și la examinarea prezentei cauze în primă instanță.

Astfel, cererea a fost depusă în instanță la 02 iulie 2012, conform ștampilei Curții de Apel Chișinău.

Cauza a fost numită spre examinare la 27 iulie 2012, dată la care Străisteanu Gheorghe nu s-au prezentat, iar cauza a fost amânată pentru 08 august 2012.

La 08 august 2012 reprezentantul Ministerului Finanțelor a solicitat termen pentru a pregăti raportul și referința, demersul fiind admis, cu amânarea ședinței judiciare pentru data de 09 octombrie 2012.

La 09 octombrie 2012 părțile în ședința de judecată nu s-au prezentat. Prin cerere Străisteanu Gheorghe a solicitat atragerea în proces a Ministerului Justiției, cauza fiind amânată pentru data de 06 noiembrie 2012, cu pronunțarea hotărârii la 07 noiembrie 2012.

Deci, în prima instanță cauza a fost examinată în 4 luni. Depășirea cu o lună de către prima instanță a acestui termen de 3 luni prevăzut de lege, nu poate fi considerat excesiv. Or, termenul de 3 luni prevăzut de art. 4 al. (4) al Legii sus-numite, nu este unul imperativ. Ba mai mult, amânarea ședințelor de judecată s-a datorat cererilor și demersurilor părților, fiind exclusă vina instanței. Prin urmare, afirmațiile recurentului nu pot fi admise.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului, precum că în dispozitivul hotărârii primei instanțe este indicat dreptul de recurs de 2 luni și nu de 20 zile, astfel, lipsindu-l de dreptul la un recurs efectiv.

Conform art. II al. (8) din Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, termenul de declarare a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel și împotriva deciziilor instanțelor de apel pronunțate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei motivate. În acest sens, legea nouă nu impune obligații noi, nu anulează și nici nu reduce din drepturile procedural ale participantului la proces, nu limitează exercitarea unor drepturi noi, ori nu stabilește sancțiuni procedural noi sau suplimentare.

Față de cele ce preced se constată temeinicia hotărârii primei instanțe și Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) și art. 445 al. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Străisteanu Gheorghe.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu